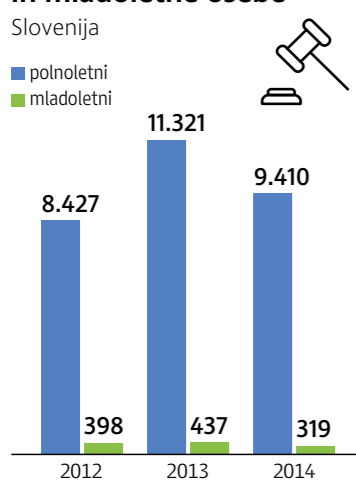

Obsojene polnoletne in mladoletne osebe

PA ŠE TO

Nesojeni rekorderji

Prekmalu smo se »razveselili« novice, da je Slovenija glede na razsodbe Evropskega sodišča za človekove pravice prva po številu kršitev človekovih pravic med 47 državami članicami. Pokazalo se je, da gre za mešanje jabolk in hrušk in da niti slučajno nismo prehiteli, denimo, Rusije in Turčije. Zdjaj upamo, da drži vsaj podatek o rekordnem obisku Postojnske jame in da po pomoti k obiskovalcem niso prišli še človeških ribic.

ISKRICA

Ljudje smo pač takšni, da sami sebe ocenjujemo po idealih, ki jih nosimo v srcu, vse druge pa sodimo predvsem po njihovih dejanjih.

Harold Nicolson

Ena sama fascinantna lepota ljudi

Laibach v Severni Koreji Nocoj prvi koncert s povabljenimi diplomati v prestižnem gledališču Pongua v Pjongjangu

Severnokorejski mobilni telefon Mortena Traavika, norveškega organizatorja koncerta skupine Laibach v Pjongjangu, je zavzel z rahlim zamikom. Povezava je bila odlična. »Pokliči Ivana v hotelsko sobo,« je povedal, »porabili bomo ves kredit na mojem telefonu.«

MAJA MEGLA

Poklicala sem stacionarno številko. Telefon je zazvonil. Povezava je bila brez šumov in pokov, le receptorka je momljala v korejščini, se posvetovala, poizvedovala, od kod kliče, se spet posvetovala, želela, da ji povem svojo telefonsko številko. Cifer, ki sem jih naštevala v angleščini, ni razumela. Ponovila sem klic. Tokrat je povedala, da je povezava v hotelski sobi zasedena. »Ni zasedena, čakajo me,« sem ji odgovorila. Ni pomagalo. Spet je ostal le Mortenov čudežno delujoči mobilni telefon, na katerem smo mu na koncu le porabili ves kredit.

Laibachi so minule dni preživel na ogledih znamenitosti v Pjongjangu in okolici ter obiskali demilitarizirano območje vzdolž 38. vzporednika, ki je nastalo po korejski vojni v petdesetih letih ter ločuje Severno in Južno Korejo. Gre za 250 kilometrov dolg in štiri kilometre širok pas brez vojske, ki je v resnici eno najbolj militariziranih območij sveta, na katerem se še vedno zgodijo občasni incidenti med državama.

Začeli so že priprave na koncert, postavitev luči in zvoka ter prve vaje. Koncert so organizatorji preselili iz prvotno načrtovanega glasbenega konservatorija Kim Von Gjuna s 1000 sedeži v večje gledališče Pongua s 1500 sedeži. »Teater je odlični. Fenomenalen,« je povedal Ivan Novak. »Imajo ogromno takšnih gledališč, enega večjega od drugega in vsi so korektno vzdrževani. Manjka pa jim oprema. Ni

Te dni na ulici: severnokorejski vsakdanjik z voditeljema Kum Il Sungom (levo) in Kim Džong Ilom Foto AP

majo banalnih stvari, kot so kabli ali stojala za glasbila. Imajo sicer bobne, a s tako slabo kožo, da ni ustrezno napeta, in opna nima pravega zvoka, nove kože pa nimajo in je niti preskrbeti ne morejo.«

Cenzura v trku vrednot

S severnokorejskimi cenzorji so že imeli zadnji pregled koncertnega programa in vizualne opreme. In cenzuro tudi doživeli. Prepovedali so jim vizualno opremo ob spremlja-

vi pesmi *Final Countdown*. »Podložili smo jo z odlomkom vesoljske bitke iz znanstvenofantastičnega filma, oni pa ne marajo agresivnih stvari. Tudi prizore iz korejskih filmov, s katerimi smo opremili pesmi, kot sta *Do-Re-Mi* in *Edelweiss* iz predelanega muzikala *Moje pesmi moje sanje*, so cenzurirali, a zaradi otročjih stvari. Vse korejsko jim je sveto in ne more biti uporabljeno v drugem kontekstu, ki je vizualna oprema nečesa drugega,« se je smejal Ivan

zaradi cenzure, v kateri ni bilo pravi ničesar ideološko spornega. Le trki drugačnih vrednot in pogledov. V gledališču so že začeli vaditi s korejskim zborom, ki jih bo spremljal na koncertu, in z vrhunsko pianistko, ki, recimo, še nikoli ni slišala za Chopina.

Z nižmer kontaminirani

A potem je buhnilo iz njega. »Ljudje so neverjetni. Ni ene same skepse in enega samega cinizma.

Povsem nedolžni so, odprti in čisti. Doslej nisem srečal enega samega grdega človeka. To je utopija, ki očitno deluje. Ljudje plešejo na cesti, se dotikajo z rokami, moški in ženske so med seboj izjemno spoštljivi. Njihovi odnosi so harmonični brez sleherne moške dominacije. Nobe pornografije ni nikjer in v enem tednu nismo našli ničesar opolzkega ali vulgarnega. Vse je ena sama fascinantna lepota ljudi.« Ni prvi, ki je pripovedoval svoje vtise

iz Severne Koreje s tolikšno silo in pretresenostjo. »Oni niso seznanjeni z zunanjim svetom, vendar so prepričani, da živijo v najboljši mogoči družbi. Vsi so urejeni in vsi lepi. Pjongjang je dvomilijonsko mesto. Sprehodili smo se po njem mnogokrat in to, kar smo srečali in videli, niso bili samo statisti. Naleteli smo na vse, na otroke, vojake, ženske. Vidi se, da živijo v revščini, a kljub temu v izjemni notranji lepoti. Z ničimer niso kontaminirani. Nekega dne sem se izmuznil na sprehod po mestu, čeprav to ni želeno in dovoljeno. Imel sem čudovite stike z ljudmi. Komunikativni so, in čeprav ne znajo angleško, se pogovarjajo z očmi. Igral sem se z otroki, zraven njih pa so bili starši, ki so ljubezljivo sodelovali in se smehljali. Moraš pa seveda spoštovati njihove protokole.«

Skupina Laibach bo v Severni Koreji nastopila na dveh zaporednih koncertih v Pjongjangu ob 70. obletnici osvoboditve korejskega polotoka izpod japonske kolonialne nadvlade. In kot sami dodajajo, v podporo združitvi obeh Korej. Prvi se bo zgodil nocoj, na programu pa bo nekaj znanih skladb iz njihovega repertoarja (*Life is Life*, *Final Countdown*, *Across the Universe* ...), nekaj predelav tradicionalnih in sodobnih korejskih skladb (*Arirang*, *We Will Go To Mount Paektu*, *Honorable Live and Death*) ter nekaj predelav skladb iz muzikala *Moje pesmi, moje sanje*.

»Koncerta sta razprodana, na otvoritvenega pa so povabljeni vsi diplomati, ki so v Pjongjangu. Za Severne Korejce je to prestižni dogodek,« je na še komaj delujoči mobilni telefon dodal Morten Traavik, norveški režiser, aktivist in umetnik, ki je doslej s Severno Korejo organiziral več kulturnih izmenjav. Je avtor videa Laibachove uspešnice *The Whistleblowers* iz zadnje plošče *Spectre*, tokrat pa v Severni Koreji s skupino Laibach snema material za dokumentarni film.

Delo v Amazonu simbol nečlovečnosti?

Delovne razmere Nadzor zaposlenih s pomočjo ovaduhov

NEW YORK – New York Times (NYT) je pred dnevi razkril sistem popolne kontrole in nadzora v družbi Amazon, ki poteka tudi s pomočjo ovaduhov znotraj podjetja. Na pisanje NYT se je že ostro odzval glavni izvršni direktor Amazona Jeff Bezos (na fotografiji) in zatrnil, da navedbe

o nadzoru ne držijo. NYT je članek spisal na podlagi pogovorov s sto sedanji in nekdanji zaposlenimi v Amazonu. Vodilni v družbi naj bi nenehno prežali na popolno delovno učinkovitost, pri čemer ni prostora niti za dopust ali sočutje. Ženska, ki je spontano splavila, je po

navedbah časnika morala takoj naslednjega dne na poslovno pot, zaposlene šikanirajo, če na dopustu niso nenehno na voljo za komunikacijo po internetu ali telefonu. Delovne razmere v podjetju so nečloveške, saj ni prostora za dogovor, smeh ali čustva. **Z. R.** FOTO AFP

SVET SO LJUDJE

Arsen Dedić: topel človek v hladnem svetu

»V tem hladnem svetu nam Arsen Dedić daje toploto, ki nas greje in združuje,« je pred časom zapisal kritik, filozof in intelektualac Igor Mandić, ko je bil naprošen, da zapiše nekaj o Arsenu Dediću, hrvaškem glasbeniku, pesniku, skladatelju, ki je v ponedeljek v starosti 77 let umrl v zagrebškem kliničnem centru. Za njim je opus, v katerem številke povedo vse. Od leta 1969, ko je posnel prvi album *Čovjek, kao ja* (Človek kot jaz), ki je bil takoj prodan v 60.000 izvodih, kar je bilo več kot dovolj ta tako imenovano zlato ploščo, do leta 2008, ko je izdal zadnjega, je izšlo 25 njegovih studijskih albumov. Poleg tega sta izšli še dve plošči v tako imenovani izvedbi v živo in 16 kompilacij, leta 2009 pa tudi antologija njegovih pesmi z naslovom *Dobrodolježev dom*. Je avtor glasbe za približno 70 filmov in televizijskih serij, povrh še za 110 gledaliških predstav. Je dobitnik dveh filmskih nagrad, zlatih aren za filmsko glasbo, osem najvišjih glasbenih nagrad na Hrvaškem, leta 1999 pa je prejel tudi glasbeno nagrado porin za življenjsko delo. *Brod u boci* (Ladja v steklenici); *O, mladosti*; *Ne daj se*; *Ines*; *Sve*

što znaš o meni (Vse, kar veš o meni); *Dida moj*, *Vračam se* je le nekaj naslovov iz bogatega opusa pesmi, ki so nastale izpod peresa »Arsena splošne prakse«, kot ga je imenoval znani dalmatinski pesnik, akademik in tudi avtor besedil Jakša Fiamengo. Dedić je leta 2004 prestopil težavno operacijo presaditve jeter. Po njej je moral glasbenik redno jemati zdravila, ki zmanjšujejo imunski odziv telesa. To je najverjetneje

prispevalo k infekciji, ki je sledila vstavitvi umetnega kolka sredi letošnjega julija. Po neuradnih podatkih, na katere se sklicujejo hrvaški mediji, je umrl zaradi odpovedi več organov, ki je bila posledica sepse in gangrene črevesa. »Zadnji glasbeni velikani teh prostorov nas počasi zapuščajo. S slalom in dostojanstveno, tako kot so tudi sami živeli,« je med drugim zapisala na družabnem omrežju hrvaška pevka Nina Badrić. Njena

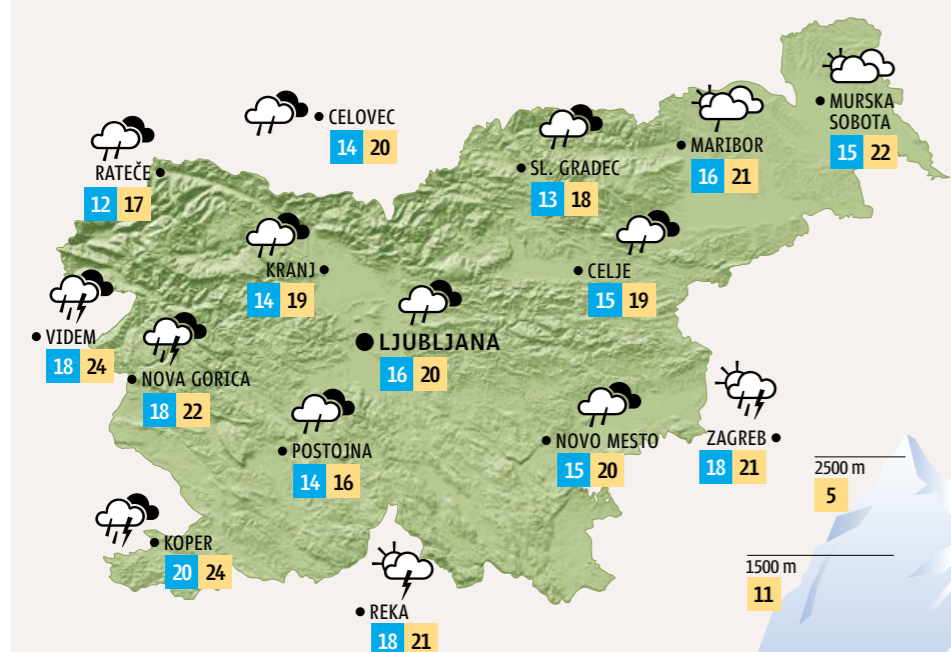
kolegica Vanna pa meni, da skoraj zagotovo ne bo več imela možnosti sodelovati s takšnim avtorjem, kot je bil Dedić. V njem so bili združeni inteligenca, talent, humor in originalnost. Bil je umetnik glasbe in besed, umetnik, ki je dobro znal opisati in prepevati o življenju in vseh njegovih odtenkih. Arsen Dedić, prav te dni je prišla novica, da se je njegov prvi album *Čovjek kao ja* iz leta 1969 znašel v zbirki newyorškega Muzeja sodobne umetnosti, je sodeloval s številnimi domačim in tujimi glasbeniki, nastopal je na številnih festivalih, želel pa biti navzoč tudi na letošnjem septembrskem Krapinskem festivalu, v Sloveniji pa še zdaleč ni pozabljeno niti njegovo *Pegasto dekle*. Zasebno življenje Arsena Dedića je bila skrivnost. Vanj je dovolil le posvečenim. Še najbolj pa ni dopuščal, da bi se kdorkoli vtikal v družinsko življenje s svojo življenjsko ljubezljivo Gabi Novak. Bil je družinski človek, živel pa za »svojo Gabi, otroke (sin Matija je znan pianist in jazzovski glasbenik) in vnuke«. Zato navsezadnje ne preseneča anekdota, ki jo je pred časom povedal v enem od zadnjih televizijskih nastopov. »Nekega dne, ko sem vstopil sam odpeljal do vrta, je k meni pristopila neka deklica in dejala: 'Vas pa ja poznam. Vi ste Arsen Dedić in Gabi Novak.'«

VREMENSKA NAPOVED

ikon	sreda	četrtak	petek	sobota
	17	20	16	22
	14	23	13	24

Jutri bo dež povsod ponehal, popoldne se bo delno zjasnilo. V petek bo delno jasno, zjutraj bo po nižinah megla. Oba dneva bo na Primorskem pihala šibka burja.

Napoved za Slovenijo: Danes bo prevladovalo pretežno oblačno vreme z občasnimi padavinami, v bližini morja tudi nevihtami. Najnižje jutranje temperature bodo od 12 do 18, ob morju 20, najvišje dneвне od 17 do 21, na Primorskem do 24 stopinj Celzija.

Napoved za sosednje pokrajine: Povsod bo pretežno oblačno z občasnimi padavinami, deloma nevihtami.

Vremenska slika: Nad zahodno, srednjo in južno Evropo je območje enakomernega zračnega tlaka. V višinah pritoka z zahodnimi vetrovi precej vlažen zrak.

Napoved za gorski svet: Danes bo oblačno in megleno s pogostimi padavinami, tudi nevihtami. Meja sneženja bo na nadmorski višini okoli 2800 metrov. Pihal bo šibek do zmeren veter južnih do vzhodnih smeri. Temperatura na 1500 metrih bo okoli 11, na 2500 metrih pa okoli 5 stopinj Celzija.

Temperatura morja in jezer: Koper 27, Blejsko jezero 25, Bohinjsko jezero 22,5 stopinj Celzija.

VREMENSKA NAPOVED ZA HRVAŠKO OBALO

ikon	sreda	četrtak	petek	sobota
	16	27	15	26
	15	28	14	27

Napoved za Hrvaško: Vreme bo spremenljivo, popoldne tudi pretežno oblačno in sveže. Možne so občasne padavine, popoldne in zvečer tudi močni nalivi. Največ padavin lahko pričakujemo v notranjosti na zahodu in na severnem Jadranu. Veter bo šibek, na Jadranu zmeren severozahodnik. Jutranje temperature bodo od 12 do 17, na Jadranu od 18 do 22 stopinj Celzija. Najvišje dneвне temperature bodo od 19 do 24, na Jadranu pa od 24 do 29 stopinj Celzija.

Obeti: V prihodnjih dneh bo v notranjosti Hrvaške še naprej spremenljivo vreme, občasno bodo padavine. Največ sonca in suhega vremena bo v petek. Na Jadranu se bo vreme počasi ustalilo. Pretežno sončno bo, občasno zmerno oblačno. V petek bosta pihala zmerna, občasno pa tudi močna burja in severozahodni veter. Temperatura zraka se ne bo občutno spremenila.

Temperature morja včeraj:

Božava	24	Pulj	26
Dubrovnik	27	Rab	26
Hvar	26	Šibenik	26
Komiža	27	Split	26
Krk	25	Zadar	25
Mljet	27		